

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
з урахуванням Національного стандарту України
ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення та
правила складання»

Елементи бібліографічного запису та знаки пунктуації в бібліографічному посиланні, незалежно від його призначення та виду, подають згідно з ДСТУ ГОСТ 7.80 і ДСТУ ГОСТ 7.1 з урахуванням таких особливостей:

- у заголовку бібліографічного запису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів, при цьому імена цих авторів у бібліографічному описі у відомостях про відповідальність (за навскісною рисою) не повторюють;
- за потреби у заголовку бібліографічного запису можна зазначити більше ніж три імені авторів;
- замість знака «крапка й тире» («.—»), який розділяє зони бібліографічного опису, рекомендовано застосовувати знак «крапка»;
- відомості, запозичені не з титульної сторінки документа, дозволено не брати у квадратні дужки;
- після назви дозволено не зазначати загального позначення матеріалу ([Текст], [Електронний ресурс] тощо);
- у складі вихідних даних дозволено не подавати найменування (ім'я) видавця;
- у складі відомостей про фізичну характеристику документа можна зазначити або його загальний обсяг (наприклад: 285 с.), або номер сторінки, на якій подано об'єкт посилання (наприклад: С. 19);
- дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISSN).

В усіх елементах бібліографічного опису (за винятком основної назви документа й відомостей, що належать до назви та містять одне слово) дозволено скорочувати окремі слова та словосполучення.

Відомості про згадуваний документ, опублікований іншою мовою, наводять мовою оригіналу.

В аналітичному бібліографічному описі (наприклад, стаття з журналу, збірника) розділовий знак «дві навскісні риски» («//») можна замінювати крапкою, а назву документу виділяти шрифтом (наприклад, курсивом).

Під час складання бібліографічних описів окремі слова та словосполучення скорочують відповідно до ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила» (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ).

Характеристика джерела	Приклади бібліографічних описів*
<p>Книги одного чи більше авторів (без редактора)</p>	<p>Капіца В. Ф. Культурогенні інститути постіндустріалізму: на прикладі постіндустріального розвитку Кривбасу. Кривий Ріг : Мінерал, 2004. 90 с.</p> <p>Азарян А. А., Азарян Р. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Кривий Ріг : Вид. центр КТУ, 2010. 230 с.</p> <p>Паранько І. С., Сіворонов А. О., Євтехов В. Д. Загальна геологія. Кривий Ріг : Мінерал, 2003. 464 с.</p> <p>Плотніков О. В., Кучерявенко І. А., Вінник Н. В., Сіденко С. П. Інструкція по визначенню та обліку розкритих, підготовлених та готових до виймання об'ємів потенційно залізовміщуючої гірничої маси кар'єру «Південний» шахтоуправління з підземного видобутку руди ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». Кривий Ріг, 2008. 25 с.</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Інструкція по визначенню та обліку розкритих, підготовлених та готових до виймання об'ємів потенційно залізовміщуючої гірничої маси кар'єру «Південний» шахтоуправління з підземного видобутку руди ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» / О. В. Плотніков та ін. Кривий Ріг, 2008. 25 с.</p>
<p>Книги одного чи більше авторів (з редактором)</p>	<p>Рудь Ю. С., Радченко І. С., Білоношко В. Ю., Степанкіна І. Б. Практикум з теоретичної механіки. Статика. Кінематика : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. С. Рудя. Кривий Ріг : Мінерал, 2003. 274 с.</p>

	<p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Практикум з теоретичної механіки. Статика. Кінематика : навч. посіб. / Ю. С. Рудь та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Рудя. Кривий Ріг : Мінерал, 2003. 274 с.</p>
<p style="text-align: center;">Книги без зазначення авторів (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники, колективні монографії)</p>	<p>Теорія ймовірностей, стохастичні процеси та прикладна статистика в електротехніці : підручник / за ред. О. М. Сінчука. Кривий Ріг : Щербатих О. В., 2022. 161 с.</p> <p>Казки Криворіжжя / упоряд. О. В. Степаненко. Кривий Ріг : Рута, 2023. 376 с.</p> <p>Гірничий вісник : наук.-техн. зб. Вип. 110 / М-во освіти і науки України, КНУ. Кривий Ріг, 2022. 199 с.</p> <p>Комп'ютерні інтелектуальні системи та мережі : матеріали XV Всеукраїнської наук.-практ. WEB конф. аспірантів, студентів та молодих вчених (22–24 березня 2022 р.). Кривий Ріг, 2022. 150 с.</p> <p>Аналіз і прийняття рішень для зміцнення економічної безпеки (у сферах обліку, оподаткування, маркетингу, фінансів, менеджменту трудових ресурсів та публічного управління на рівні підприємств, регіонів, держави) : монографія / В. Я. Нусінов, Є. В. Міщук, М. В. Адаменко, В. С. Адамовська, Є. В. Афанасьєв, Т. В. Голобородько, М. І. Іщенко, Ю. Б. Кашубіна, К. І. Кузьмінська, Н. Є. Скоробогатова, Т. О. Сугак, Л. К. Сук, П. Л. Сук, О. М. Чабанюк ; за ред. В. Я. Нусінова, Є. В. Міщук. Кривий Ріг : Роман Козлов, 2023. 360 с.</p>
<p style="text-align: center;">Багатотомні видання</p>	<p>Танюк Л. С. Твори : у 60 т. Т. 18. Київ, 2011. 355 с.</p> <p>Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с.</p>

<p>Частина книги (розділ тощо)</p>	<p>Варава Л. М., Варава А. А. Організаційно-економічний механізм стратегічного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю на підприємствах. <i>Актуальні проблеми сучасного менеджменту</i> : монографія. Кривий ріг, 2018. С. 7–18.</p>
<p>Статті (публікації) в періодичних виданнях</p>	<p>Тімченко Р. О., Крішко Д. А., Савенко В. О., Коваль С. А. Застосування енергопоглиначів у металевих каркасах будівель. <i>Вісник КНУ</i> : зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2022. Вип. 54. С. 115–121.</p> <p>Розробка Першотравневого родовища в борту діючого кар'єру з використанням комплексів шахти / Б. М. Андреев та ін. <i>Гірничий вісник</i> : наук.-техн. зб. Кривий Ріг, 2021. Вип. 109. С. 3–6. DOI: 10.31721/2306-5435-2021-1-109-3-7.</p> <p>Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>Швагер Н. Ю., Комісаренко Т. А. Основи гігієни праці в схемах і таблицях : навч. посіб. Кривий Ріг, 2020. URL: http://ds.knu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3096 (дата звернення: 20.07.2023).</p> <p>Криворізький національний університет. URL: https://www.knu.edu.ua/ (дата звернення: 01.08.2023).</p> <p>Бібліографічні покажчики наукової бібліотеки КНУ. Кривий Ріг, 2012. 1 електрон. опт. диск (CD-R).</p>

<p>Дисертації та автореферати</p>	<p>Котов І. А. Автоматизація процесів антикризового диспетчерського керування енергосистемами гірничо-металургійного комплексу на основі еволюційної інкорпорації професійних онтологій : дис. ... д-ра техн. наук : 05.13.07. Кривий Ріг, 2021. 449 с.</p> <p>Мацуї А. М. Методологічні засади енергоефективного інваріантного керування подрібненням-класифікацією руд на основі непрямих прогностичних оцінок характеристик сировини та обладнання : автореф. дис. ... д-ра техн. наук : 05.13.07. Кривий Ріг, 2021. 42 с.</p>
<p>Матеріали конференцій (тези доповідей)</p>	<p>Кабанов В. Р., Купін А. І. Комп'ютерна система на основі високопродуктивної паралельної архітектури. <i>Комп'ютерні інтелектуальні системи та мережі</i> : матеріали XV Всеукраїнської наук.-практ. WEB конф. аспірантів, студентів та молодих вчених (22–24 березня 2022 р.). Кривий Ріг, 2022. С. 6–9.</p> <p>Письменний С. В., Білюк В. О. Дослідження складу твердіючих сумішей при відпрацюванні покладів камерними системами розробки з закладкою. <i>Розвиток промисловості та суспільства</i> : матеріали міжнар. наук.-техн. конф. : тези доповідей. Кривий Ріг, 2021. С. 7.</p> <p>Шахно А. Ю. Проблеми формування бізнес-середовища в умовах розвитку креативної економіки. <i>Національні економіки в умовах новітніх глобальних викликів</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Харків, 1–28 лютого 2023 р.) / ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Харків, 2023. С. 219–222. URL: https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/issue/view/44 (дата звернення: 04.08.2023).</p> <p style="text-align: center;"><i>або</i></p> <p>Шахно А. Ю. Проблеми формування бізнес-середовища в умовах розвитку креативної економіки. <i>Національні економіки в умовах новітніх глобальних викликів</i> :</p>

	<p>матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Харків, 1–28 лютого 2023 р.). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. С. 219–222. URL: https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/issue/view/44 (дата звернення: 04.08.2023).</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України : станом на 01 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Про затвердження Вимог до оформлення кандидатської дисертації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2018р. № 50. <i>Офіційний вісник України</i>. 2018. № 25. С. 139–141.</p>
Патенти	<p>Система автоматичного керування процесом збагачення рудних матеріалів : пат. 67389 Україна. МПК В03В 13/0 ; опубл. 15.06.2004, Бюл. № 2. 2 с.</p>
Стандарти	<p>ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.</p>
Методичні вказівки	<p>Аралкін А. С. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Конструювання та модернізація металорізальних верстатів» з теми «Розрахунок валів коробок швидкостей металорізальних верстатів» : для студ. спец. 7.090203 «Металорізальні верстати та системи» усіх форм навч. Кривий Ріг, 2008. 30 с.</p> <p>Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з курсу «Комп'ютерна схемотехніка (елементи і схеми комп'ютерних систем)» : для студ. спец. 6.050103</p>

	<p>«Програмна інженерія» усіх форм навч. / уклад. А. А. Азарян. Кривий Ріг, 2011. 32 с.</p> <p>Андреєв Б. Н., Штельмах А. С., Бровко Д. В., Хворост В. В. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Проектування і будівництво гірничо-технічних будівель і споруд», «Технологія будівельного виробництва» : для студ. спец. 7.090303, 8.090303 «Шахтне і підземне будівництво» ден. та заоч. форм навч. Кривий Ріг, 2010. 31 с.</p>
--	---

*Надані приклади бібліографічних описів умовні